

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Υπουργείο Παιδείας,

Έρευνας και Θρησκευμάτων

ΠΕΡΙΦ/ΚΗ Δ/ΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ & Β/ΘΜΙΑΣ

ΕΚΠ/ΣΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

10^ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΒΟΛΟΥ

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΜΑΘΗΜΑ 3.2

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το

12^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

περιλαμβάνει

- ΒΑΣΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ
- ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
- ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Μάθημα: ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ Β'

Τίτλος μαθήματος(ενότητας): Κανονικά πολύγωνα

Ημερομηνία: 02-02-2010

Τάξη: Β'

Σχολείο: ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΚΑΝΑΛΙΩΝ

Ωρα: 1^η

Τμήμα: Β₁ (13 μαθητές)

ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΚΟΠΟΙ

Να μπορούν οι μαθητές στο τέλος του μαθήματος να

- Γνωρίζουν τους τύπους στα κανονικά πολύγωνα

Να είναι ικανοί να επιλύουν προβλήματα με περιμέτρους και εμβαδά.

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Να είναι σε θέση στο τέλος του μαθήματος οι μαθητές να

- 1) Υπολογίζουν την κεντρική γωνία πολυγώνου
- 2) Υπολογίζουν την γωνία πολυγώνου
- 3) Υπολογίζουν εμβαδά πολυγώνων
- 4) Υπολογίζουν την περίμετρο πολυγώνων
- 5) Υπολογίζουν ασκήσεις με τους λόγους πλευρών και αποστημάτων

ΜΕΣΑ: Πίνακας, κιμωλίες ή μαρκαδόροι, Η/Υ , φωτοτυπίες.

ΥΛΙΚΑ: CD, σλάιντς, σχολικό βιβλίο .

ΥΛΗ: Σχολικό βιβλίο – σελίδες 233- 237.

Κριτήρια Υπουργείου.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Διερευνητική καθοδηγούμενη ανακάλυψη.

Α. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΤΗ - ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΠΟΡΕΙΑ

Με κατάλληλες ερωτήσεις ερευνούμε αν οι μαθητές κατέχουν την ύλη του προηγούμενου φύλλου εργασίας.

Ζητείται από τους μαθητές η θεωρία με ερωτήσεις από τον διδάσκοντα, ελέγχεται αν έγινε η εργασία για το σπίτι στα τετράδια τους (ανάπτυξη των θεμάτων του προηγούμενου φύλλου εργασίας) και ελέγχεται αξιολογούνται ανάλογα.

Β. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΥΛΙΚΟΥ ΠΡΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ-ΑΝΑΛΥΣΗ
ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ (Παράδοση)

Κανονικά πολύγωνα

Α. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΘΕΩΡΙΑΣ

α) Βασικές ερωτήσεις θεωρίας

Ερώτηση 1^η: Τι λέγεται κανονικό πολύγωνο;

Ερώτηση 2^η: Τι λέγεται κεντρική γωνία ενός κανονικού πολυγώνου;

Ερώτηση 3^η : Τι λέγεται εξωτερική γωνία ενός κανονικού πολυγώνου;

Ερώτηση 4^η : Τι λέγεται κέντρο ενός κανονικού πολυγώνου;

Ερώτηση 5^η : Τι λέγεται ακτίνα ενός κανονικού πολυγώνου;

Ερώτηση 6^η : Τι λέγεται απόστημα ενός κανονικού πολυγώνου;

β) Ερωτήσεις θεωρίας για τα κριτήρια αξιολόγησης

Σε κάθε κανονικό ν-γωνο ισχύει $\varphi_v = 180^\circ - \frac{360^\circ}{v}$

Η εξωτερική γωνία ενός κανονικού ν-γώνου είναι ίση με $\frac{360^\circ}{v}$

Σε κάθε κανονικό ν-γωνο εγγεγραμμένο σε κύκλο ακτίνας

$$R \text{ ισχύει η σχέση } \left(\frac{\lambda_v}{2} \right)^2 + \alpha_v^2 = R^2$$

Σε κάθε κανονικό ν-γωνο εγγεγραμμένο σε κύκλο ακτίνας R ισχύει η σχέση

$$P_v = v \cdot \lambda_v$$

Σε κάθε κανονικό ν-γωνο εγγεγραμμένο σε κύκλο ακτίνας R ισχύει η σχέση

$$E_v = \frac{1}{2} P_v \cdot \alpha_v$$

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΡΙΣΕΩΣ ΣΩΣΤΟ - ΛΑΘΟΣ

1. * Δύο κανονικά οκτάγωνα είναι όμοια.	Σ	Λ
2. * Δύο κανονικά πολύγωνα με τον ίδιο αριθμό πλευρών είναι όμοια.	Σ	Λ
3. * Ένα κυρτό πολύγωνο που έχει όλες του τις γωνίες ίσες είναι κανονικό.	Σ	Λ
4. * Ένα κυρτό πολύγωνο που έχει όλες του τις πλευρές ίσες είναι κανονικό.	Σ	Λ
5. * Η γωνία ενός κανονικού ν-γώνου και η κεντρική του γωνία είναι συμπληρωματικές.	Σ	Λ
6. * Η γωνία ενός κανονικού ν-γώνου και η κεντρική του γωνία είναι ίσες μεταξύ τους.	Σ	Λ
7. * Δύο κυκλικοί τομείς του ίδιου κύκλου ή ίσων κύκλων που αντιστοιχούν σε ίσα τόξα, έχουν ίσα εμβαδά.	Σ	Λ
8. * Το εμβαδόν ενός κυκλικού δίσκου είναι αντιστρόφως ανάλογο της ακτίνας του.	Σ	Λ
9. * Ο λόγος των μηκών δύο κύκλων είναι ίσος με το λόγο των ακτίνων τους.	Σ	Λ
10. * Ο λόγος των εμβαδών δύο κύκλων είναι ίσος με το λόγο των ακτίνων τους.	Σ	Λ

ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΕΠΙΛΟΓΩΝ

1. * Η σχέση, που συνδέει τα στοιχεία α_n και λ_n (αποστήματος και πλευράς) κανονικού ν-γώνου εγγεγραμμένου σε κύκλο ακτίνας R είναι

A. $\frac{\alpha_n^2}{2} + \lambda_n^2 = R^2$ B. $\alpha_n^2 + \frac{\lambda_n^2}{2} = \frac{R^2}{2}$

$$\Gamma. \alpha_v^2 + \frac{\lambda_v^2}{4} = R^2$$

$$\Delta. \alpha_v^2 + \lambda_v^2 = R^2$$

$$\text{E. } \alpha_v^2 + \lambda_v^2 = \frac{R^2}{4}$$

2. * Το κανονικό πολύγωνο, που η εξωτερική του γωνία είναι ορθή, είναι

A. ισόπλευρο τρίγωνο

B. τετράγωνο

Γ. κανονικό πεντάγωνο

Δ. κανονικό εξάγωνο

E. κανονικό δεκάγωνο

3. * Το κανονικό πολύγωνο, που η εξωτερική του γωνία είναι αμβλεία, είναι

A. ισόπλευρο τρίγωνο

B. τετράγωνο

Γ. πεντάγωνο

Δ. εξάγωνο

E. οκτάγωνο

4. * Η κεντρική γωνία κανονικού εξαγώνου εγγεγραμμένου σε κύκλο είναι

A. 30°

B. 45°

Γ. 60°

Δ. 90°

E. 120°

5. * Η κεντρική γωνία ισοπλεύρου τριγώνου εγγεγραμμένου σε κύκλο είναι

A. 30°

B. 45°

Γ. 60°

Δ. 90°

E. 120°

6. * Η γωνία κανονικού πενταγώνου είναι

A. 30°

B. 45°

Γ. 60°

Δ. 108°

E. 120°

7. * Η γωνία κανονικού δεκάγωνου είναι

A. 30°

B. 45°

Γ. 120°

Δ. 144°

E. 150°

8. * Το κανονικό πολύγωνο με γωνία 108° είναι

A. τετράγωνο

B. πεντάγωνο

Γ. εξάγωνο

Δ. οκτάγωνο

E. δεκάγωνο

9. * Το κανονικό πολύγωνο εγγεγραμμένο σε κύκλο ακτίνας R με κεντρική γωνία 24° είναι

A. εξάγωνο

B. οκτάγωνο

Γ. δεκάγωνο

Δ. δωδεκάγωνο

E. 15γωνο

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗΣ

1. * Να συμπληρωθεί ο πίνακας:

Κανονικό πολύγωνο	Κεντρική γωνία (ω) σε μοίρες	Γωνία πολυγώνου (φ) σε μοίρες
τρίγωνο		
τετράγωνο		
οκτάγωνο		
δεκάγωνο		
εικοσάγωνο		

2. * Να συμπληρωθεί ο πίνακας:

Κεντρική γωνία (ω) κανονικού πολυγώνου σε μοίρες	Πλήθος πλευρών (ν) κανονικού πολυγώνου
6	
10	
15	
72	

ΕΠΙΠΕΔΟ 2^ο**1.ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΡΙΣΕΩΣ ΣΩΣΤΟ - ΛΑΘΟΣ**

Να απαντήσετε στις ερωτήσεις κρίσεως και στα ερωτήματα σωστό ή λάθος, δικαιολογώντας την απάντησή σας.

ΕΡΩΤΗΣΗ 1η

Είναι σωστό ή λάθος ότι
Κάθε πολύγωνο που έχει όλες τις
πλευρές του ίσες είναι κανονικό.

ΕΡΩΤΗΣΗ 2η

Αληθεύει ότι
Η γωνία ενός κανονικού
πολυγώνου και η κεντρική γωνία
είναι γωνίες παραπληρωματικές.

ΕΡΩΤΗΣΗ 3η

Μπορεί ένα κανονικό πολύγωνο
να εγγράφεται σε ένα κύκλο και
ταυτόχρονα να περιγράφεται σε
άλλο κύκλο ομόκεντρο του πρώτου;

ΕΡΩΤΗΣΗ 4η

Υπάρχει κανονικό πολύγωνο
που έχει ίσο το απόστημα του
με την πλευρά του;

ΕΡΩΤΗΣΗ 5η

Ποια κανονικά πολύγωνα
έχουν τις γωνίες τους αμβλείες;

2.ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ: ΠΟΤΕ .....ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ: ΟΤΑΝ...

Απαντήστε στις παρακάτω ερωτήσεις:

Πότε.....

με όταν.....

Ερώτηση α)

..... ένα πολύγωνο είναι κανονικό;

Ερώτηση β)

..... δύο πολύγωνα είναι όμοια;

Ερώτηση γ)

..... η γωνία ενός πολυγώνου
είναι ίση με την εξωτερική
του γωνία;

Ερώτηση δ)

..... η κεντρική γωνία ενός
πολυγώνου είναι ίση με την
εξωτερική του γωνία;

Ερώτηση ε)

..... η πλευρά ενός κανονικού
πολυγώνου είναι ίση με την ακτίνα
του περιγεγραμμένου κύκλου
στο πολύγωνο;

3.ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΕΠΙΛΟΓΩΝ

ΕΡΩΤΗΣΗ 1Η

Το κανονικό πολύγωνο, που η εξωτερική του γωνία είναι 60° , είναι

Α Ισόπλευρο τρίγωνο

Β τετράγωνο

Γ εξάγωνο

ΕΡΩΤΗΣΗ 2Η

Το κανονικό πολύγωνο, που η εξωτερική του γωνία είναι ορθή, είναι

Α Ισόπλευρο τρίγωνο

Β τετράγωνο

Γ κανονικό πεντάγωνο

ΕΡΩΤΗΣΗ 3Η

Η σχέση που συνδέει τα στοιχεία α_n και λ_n (αποστήματος και πλευράς) κανονικού n -γωνου εγγεγραμμένου σε κύκλο ακτίνας R είναι:

Α $\frac{\alpha_n^2}{2} + \lambda_n^2 = R^2$

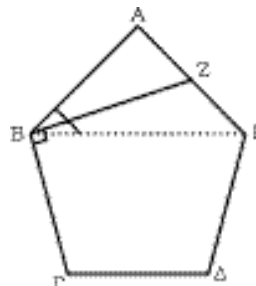
Β $\alpha_n^2 + \frac{\lambda_n^2}{4} = R^2$

Γ $\alpha_n^2 + \lambda_n^2 = R^2$

4.ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΘΕΜΑΤΑ ΓΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Άσκηση 1

Να δείξετε ότι η διχοτόμος της γωνίας ABE ενός κανονικού πενταγώνου $ABΓΔΕ$ είναι κάθετη στη πλευρά $ΒΓ$.

Άσκηση 2

Να δείξετε ότι κάθε διαγώνιος κανονικού πενταγώνου είναι παράλληλη προς μία πλευρά του.

Άσκηση 3

Ο λόγος των αποστημάτων δύο κανονικών οκταγώνων είναι $\frac{3}{4}$.

Να υπολογιστούν:

- α) Ο λόγος των περιμέτρων τους.
- β) Ο λόγος των εμβαδών τους.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΚΛΕΙΣΙΜΑΤΟΣ

Σε χρόνο 2-3 λεπτών λέμε έναν αστείο συνειρμό ή σχολιάζουμε μια επίκαιρη ευχάριστη είδηση.

ΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ

- 1) Ερωτήσεις κατανόησης 1,2,3,4,5 σχολικού βιβλίου σελίδες 237.
- 2) Ασκήσεις Εμπέδωσης 1,3,4,5,6,7 σχολικού βιβλίου σελίδες 237.
- 3) Ασκήσεις Αποδεικτικές 1,2,3,4,5,6 σχολικού βιβλίου σελίδες 237.

.